

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและปัญหาของการวิจัย

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นในระบบทุนนิยมปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าทั่วโลกมีการติดต่อค้าขายซึ่งกันและกัน การสื่อสารระหว่างประเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องใช้ภาษาเป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันในหลายๆ ด้าน อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ ความจำเป็นในการที่จะเร่งหาทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความรู้ความสามารถในการติดต่อ สื่อสาร โดยการใช้ภาษาต่างๆ เป็นสื่อกลางในการติดต่อทำการค้าและการลงทุน ซึ่งรัฐจำเป็นจะต้อง ให้ความสำคัญกับการศึกษาที่เน้น ภาษาพูด ภาษาเขียน และการอ่าน ที่เป็นสื่อกลางในการติดต่อ สื่อสารระหว่างกัน ภาษาจึงเป็นการแสดงออกเพื่อสื่อความหมายอย่างมีระบบระหว่างผู้รับสารและ ผู้ส่งสาร ทุกชนชาติจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาประจำชาติหรือ ภาษาสากล ภาษานอกจากจะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความ ต้องการของมนุษย์ ภาษายังแสดงให้เห็นถึงอุปนิสัย เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ วัฒนธรรม ตลอดจนสังคม ความเป็นอยู่ของผู้พูดภาษานั้น ด้วยการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสร้างความเจริญ ทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ นอกเหนือจากทรัพยากร แรงงาน และทุน การลงทุนทางการศึกษา เป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเอง พัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และพัฒนาพื้นฐานทางความคิดสติปัญญา จิตใจ และพฤติกรรมของบุคคล ความมุ่งหมายที่ สำคัญของการศึกษา คือ สนองตอบความต้องการของสังคมและบุคคลเพื่อจะนำไปสู่การพัฒนา ตนเองและสังคม การที่ประเทศใดมีบุคลากรที่มีความสามารถทางการศึกษาโดยเฉพาะในด้าน ภาษาต่างประเทศ จึงจะเกิดความได้เปรียบในเชิงการค้าการลงทุนและเศรษฐกิจ ของประเทศนั้นๆ สำหรับประโยชน์ของภาษานั้นสามารถสรุปได้โดยสังเขป คือ ภาษาช่วยธำรงสังคม มนุษย์ใช้ ภาษาในการทักทายปราศรัย สร้างมิตรไมตรี ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ภาษาช่วยแสดง เอกัตภาพของบุคคลภาษาเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงความคิดเห็น รสนิยม ปัญญา ลักษณะบุคคล ภาษาช่วยพัฒนามนุษย์ ทำให้มนุษย์ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ความคิดที่สั่งสมมาไปยังรุ่น ต่อไปเพื่อเป็นฐานในการสร้างเสริมให้เกิดการพัฒนามากขึ้น ภาษากำหนดอนาคตด้วยการใช้ภาษา ในการวางแผน การร่างโครงการ โครงร่าง ภาษาทำให้เกิดความชื่นบาน ภาษาทำให้เกิดความไพเราะ และความหมายที่ลึกซึ้ง คมคาย

ภาษาสากลที่ใช้ในการสื่อสารอย่างเป็นทางการ มีอยู่ด้วยกัน 5 ภาษา ได้แก่ 1) ภาษาอังกฤษ 2) ภาษาฝรั่งเศส 3) ภาษาเยอรมัน 4) ภาษาญี่ปุ่น และ 5) ภาษาจีนกลาง 1 ใน 5 ภาษาที่เป็นภาษาสากล คือ ภาษาจีนกลาง ปัจจุบันภาครัฐได้มองเห็นความสำคัญของการศึกษาโดยเฉพาะการเรียนรู้ทางด้านภาษาจีนกลางมากขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งไม่มีพรมแดนในการสื่อสาร ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้กล่าวว่า ประตูปิดกั้นระหว่างภาษาไทยและภาษาจีนควรจะได้มีการเปิดกว้างได้แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้มีการพัฒนาบริเวณลุ่มน้ำโขง เพื่อเตรียมโครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ประเทศไทย จีน ลาว และพม่า ซึ่งจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่จะส่งผลให้ประเทศไทยเป็นต่อทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และการขนส่ง ประเทศไทยต้องการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้ทัดเทียมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงจำเป็นต้องให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศต่างๆ ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาจีนกลางซึ่งถือได้ว่าเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งของโลก ทางรัฐบาลจึงได้เปลี่ยนแปลงและกำหนดนโยบายที่จะส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนจีนมากขึ้น โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดสอนในระดับอนุบาล และขยายการสอนภาษาจีนกลางจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 ทำให้โรงเรียนจีนมีโอกาที่จะพัฒนาการบริหาร การศึกษา และการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถก้าวไปตามสถานการณ์ของโลกที่ระบบการค้า และเศรษฐกิจโลกมีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ เศรษฐกิจของประเทศมหาอำนาจจะวันตก เริ่มถดถอยลง ในขณะที่ประเทศในแถบเอเชียกลับสู่ยุครุ่งเรืองอีกครั้ง เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ใต้หวัน ฮองกง และสาธารณรัฐประชาชนจีน จึงทำให้เกิดความจำเป็นและต้องการที่จะเรียนรู้ ภาษาจีนกลางมากขึ้น เพราะนักลงทุนจากประเทศดังกล่าวจะเข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทย มากขึ้น และบุคคลเหล่านี้จะใช้ภาษาแมนดาริน หรือ ภาษาจีนกลางในการค้าขาย และนอกจากนี้ ชาวยุโรปได้หันมาศึกษาภาษาจีนกลางเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในอเมริกา อังกฤษ แคนาดา และประเทศ ในแถบยุโรป ประเทศจีน หรือสาธารณรัฐประชาชนจีน ในภาวะการณ์หลังจากที่ได้มีการเปิด ประเทศและจีนมีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้สาธารณรัฐประชาชนจีน มีเศรษฐกิจที่โดดเด่นแบบก้าวกระโดด ทำให้ทั่วโลกสนใจประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ ที่มีทรัพยากร มากมาย กอปรกับ อิทธิพลทางเศรษฐกิจ ตลาดการค้าการลงทุนขนาดใหญ่ของจีน ที่ธุรกิจทั่วโลก จับตามอง ทำให้เกิดกระแสความนิยมประเทศจีนเกิดขึ้น ทั้งทางด้านวัฒนธรรม และภาษา ในกลุ่มซีกโลกตะวันออกและตะวันตก

ภาษาจีนกลาง เป็นภาษาที่สำคัญของประเทศจีนมาช้านาน เนื่องจากประเทศจีนเป็นแหล่งอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ หนึ่งในสองของทวีป ดังนั้นการบันทึกความรู้ และวิทยาการต่างๆ จึงเป็นภาษาจีนไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางด้านปรัชญา ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น ด้วยสภาพภูมิประเทศขนาดของประเทศ จำนวนประชากร การเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจที่มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องทำให้ภาษาจีนกลางเป็นภาษาหนึ่งของเอเชียที่ใช้ในองค์การสหประชาชาติ ซึ่งเพิ่มความสำคัญให้กับภาษาจีนกลางเป็นอย่างมาก การที่คนต่างประเทศอย่างเช่นคนไทยมีโอกาสที่จะศึกษาภาษาจีนกลางแล้วนั้นย่อมถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งไม่เพียงแต่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั่วไปแล้ว เรายังสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ทั้งในระดับบุคคลและระดับประเทศ เช่น การศึกษาความรู้วิทยาการเพื่อประกอบธุรกิจการลงทุน และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศภาษาจีนกลาง เป็นภาษาสากลหนึ่งในห้าภาษาสากลหลัก ที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศในเวลาอันรวดเร็ว แม้ว่าจีนจะมีความหลากหลายของสำเนียงซึ่งแปรเปลี่ยนไปตามภูมิภาคแต่ภาษาจีนก็มีความเป็นเอกภาพอยู่ในตัว นั่นคือตัวอักษรจีนซึ่งเป็นตัวอักษรที่มีวิวัฒนาการมาจากภาพ หรือถ้ามองอย่างนักศิลปะแล้วก็คือหนึ่งตัวอักษรคือหนึ่งภาพ และที่สำคัญภาษาจีนกลางกำลังเป็นที่นิยมในวงกว้างซึ่งปัจจุบันกำลังเบียดภาษาญี่ปุ่นก้าวสู่ภาษาต่างประเทศอันดับที่ 2 เพื่อเอกภาพของประเทศ รัฐบาลจีนจึงกำหนดให้ภาษาจีนกลางหรือที่ชาวต่างชาติเรียกว่า แมนดาริน เป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร แม้ว่าในประเทศไทยจะมีชาวจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากแต่ภาษาที่ใช้กันอยู่ทั่วไปนั้นเป็นจีนแต้จิ๋ว จีนกวางตุ้ง จีนไหหลำ จีนแคะ และจีนฮกเกี้ยน ซึ่งทั้งหมดล้วนถือเป็นภาษาท้องถิ่นของชาวจีนปัจจุบัน ดังนั้นชาวต่างชาติที่ต้องการจะสื่อสารกับชาวจีนในปัจจุบันหรือนักเรียนที่ต้องการจะไปศึกษาต่อประเทศจีนจึงควรเลือกศึกษาภาษาจีนกลาง ประเทศจีนเปิดประเทศพร้อมกับเริ่มมีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจในปี ค.ศ. 1978 ไทยกับจีนได้ลงนามในข้อตกลงทางการค้า (Trade agreement) ระหว่างกันเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 31 มีนาคม ค.ศ. 1978 และจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-จีน (Joint Trade Committee) เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน ค.ศ. 1978 และได้มีการลงนามในพิธีสารว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-จีนในวันเดียวกัน โดยกำหนดให้มีการประชุมระดับอธิบดีปีละครั้ง และผลัดกันเป็นเจ้าภาพเพื่อพิจารณากำหนดเป้าหมายทางการค้า รวมทั้งมาตรการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศทั้งสองปัจจุบันองค์การการค้าโลกประกาศรับจีนเข้าเป็นสมาชิกในลำดับที่ 143 ตามด้วยไต้หวันในลำดับที่ 144 จึงมีจำนวนผู้บริโภคที่ใช้ภาษาจีนกลางเกินกว่า 1,300 ล้านคน เพราะเหตุนี้การค้าขายกับจีนนั้นจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และสื่อสารภาษาจีนกลางได้ จึงจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทย

การเร่งสร้างศักยภาพทางการศึกษาในครั้งนี้ไม่เพียงแต่เพื่อรองรับการติดต่อสัมพันธ์กับนานาประเทศ ทั้งทางด้านการค้า การลงทุน ความเจริญสัมพันธ์ทางการทูตเท่านั้น การติดต่อโดยใช้ภาษาจีนกลางมีความจำเป็นอย่างยิ่งในแง่การพัฒนาทางการศึกษา ทั้งในและนอกประเทศ เพราะในประเทศไทยมีประชากรจำนวนไม่น้อยที่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีน และมีปัญหาทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสาร เช่น ภาษาจีนกลาง ปัจจุบันชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีความรู้ภาษาจีนกลางก็มีอยู่น้อยมาก จึงเป็นข้อจำกัดให้ไทยเสียเปรียบประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ในการเข้าไปลงทุนหรือทำการบุกเบิกตลาดในประเทศจีน เห็นได้จากปัจจุบันการค้าระหว่าง จีนกับมาเลเซีย มีมากถึง 7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ มากกว่าการค้าระหว่าง ไทยกับจีน เกือบ 50 % เพราะคนมาเลเซียสามารถใช้ภาษาจีนกลางได้มากกว่าคนไทย ทั้งนี้จึงมองเห็นว่าคนไทยควรจะต้องหันมาศึกษาภาษาจีนกลางกันอย่างจริงจัง สถาบันที่สอนภาษาจีนกลางแห่งแรกของประเทศไทยเกิดขึ้นก่อน พ.ศ.2461 ที่จังหวัดอุษุมยามีชื่อว่า “เกาะเรียน” เป็นโรงเรียนที่สอนภาษาจีนอย่างเดียว มีนักเรียนประมาณ 200 คน ในระยะแรกการจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาจีนมักมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเพราะนอกจากจะตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา แก่ลูกหลานจีนแล้ว ยังถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง อบรมลูกหลานจีนให้มีความรู้สึกชาตินิยมจีนด้วยดังนั้นราชการจึงได้เข้าไปควบคุมดูแล ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 สมเด็จพระราชินีนาถรำชาณาภาพทรงพิจารณาเห็นว่าสิ่งที่ห้ามมิให้ตั้งโรงเรียนจีนนั้นเป็นสิ่งไม่ควร เพราะจะทำให้นานาชาติตำหนิได้ เพราะเรื่องการศึกษาทั่วโลกถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม จึงทรงวาง มาตรการสำหรับการควบคุมโรงเรียนจีน โดยให้โรงเรียนจีนมาขอจดทะเบียน เหมือนโรงเรียนราษฎร์อื่นๆ ที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้น และห้ามมิให้สอนหรือใช้ หนังสือเรียนซึ่งจะนำความเสื่อมเสียมาสู่ประเทศไทย รวมทั้งการรับเด็กนักเรียนต้องรับเด็กลูกหลานจีนและเด็กไทยเข้าเรียนเหมือนกัน การวางมาตรการควบคุมโรงเรียนจีนและโรงเรียนเอกชนที่จัดตั้งขึ้นอย่างจริงจัง ได้เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2461 ในรัชสมัยรัชกาลที่ 6 โดยการตราพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับแรกขึ้น

ประเทศไทยได้พยายามขยายการศึกษาออกไปในวงกว้าง โดยอาศัยเทคโนโลยีทางการศึกษา เช่น การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โครงการตามพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งส่วนหนึ่งมี หอการค้าไทย - จีน ได้ร่วมมือในการสอนภาษาจีนกลางผ่านดาวเทียมด้วย (บุญส่ง ศรีเฟื่องฟู, 2545, 1) แต่ปัจจุบันมีสถาบันที่เปิดสอนภาษาจีนกลางในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 16 สถาบันการศึกษา ได้แก่ ศูนย์ภาษาจีนหง โรงเรียนสอนภาษาจีนสุขสันต์วิทยา โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรมจีน (CCC) มหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง สถาบันภาษานานาชาติอินลิ่งกั๋ว โรงเรียนสอนภาษาแบร์ลิทซ์ โรงเรียนโชตะพัฒนาภาษาสากล โรงเรียนภาษาโดยวิธีธรรมชาติ โรงเรียนสอนภาษาตันติ โรงเรียนสอนภาษาจีนศึกษา บ้านภาษาจีนสิริวิทย์

สถาบันสอนภาษาจีนกลาง (ICD) สถาบันสอนภาษา (AC) C-Net Center โรงเรียนสอนภาษาสโลม (SLC) โรงเรียนสอนภาษาอักษรวิทยา และสถาบันวิทยสถานแห่งวัฒนธรรมตะวันออก (O.C.A.) ดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าปัจจุบันสถาบันที่เปิดสอนภาษาจีนกลางนั้นมีค่อนข้างน้อยและหาได้ยากในปัจจุบัน ซึ่งไม่สอดคล้องตามกระแสโลกเท่าที่ควร การตอบรับตามกระแสโลกนั้นจะต้องมีการปรับแนวคิดใหม่เพื่อสนองต่อตลาดการค้าที่ใหญ่ที่สุด เช่น จีน ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะทรงอิทธิพลมากที่สุดด้วย รวมถึงการที่ประเทศไทยก็เป็นส่วนหนึ่งในสมาชิกขององค์การการค้าโลก โดยมีสุชัย พานิชภักดิ์ เป็นผู้อำนวยการองค์การการค้าโลกคนปัจจุบันดังนั้นการเร่งสร้างผู้มีความรู้ความสามารถทางภาษาจีนกลาง จึงอาจจะส่งผลทำให้เศรษฐกิจของไทยก้าวไปอยู่ในระดับสากลได้ ฉะนั้นจึงควรที่จะมีตลาดทางการศึกษาด้านภาษาจีนกลางภายในประเทศไทย และควรส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง ขึ้นตามลำดับอย่างรวดเร็ว ในภาวะการณ์ ปัจจุบัน

สำหรับโรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราชได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลาง มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ถึงปัจจุบัน พบว่าเกิดผลสำเร็จต่อผู้เรียน ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารและสามารถสนทนาและเข้าร่วมในโครงการ “Connecting Classroom” และในปีการศึกษา 2552 นี้ มีนักเรียนเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน 129 คน

ตลอดระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการจนกระทั่งโครงการดังกล่าวดำเนินไประยะหนึ่ง ยังไม่เคยมีการประเมินโครงการมาก่อน ทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่สามารถทราบได้ว่าโครงการที่ดำเนินอยู่นี้ดำเนินไปโดยมีปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะแวดล้อมที่เหมาะสมหรือไม่ กระบวนการที่ปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ และผลผลิตของโครงการเป็นอย่างไร

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ประเมินจึงสนใจดำเนินการประเมินโครงการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษา โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาโครงการโดยอาศัยวิธีการวิจัยเชิงประเมิน เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการทุกฝ่ายได้ทราบถึงข้อมูลที่จำเป็นในทุกๆ ด้าน อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหรือปรับปรุงโครงการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษา โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อม กระบวนการดำเนินงานและผลผลิตเป็นอย่างไร

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการ การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษาโรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เป็นอย่างไร เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

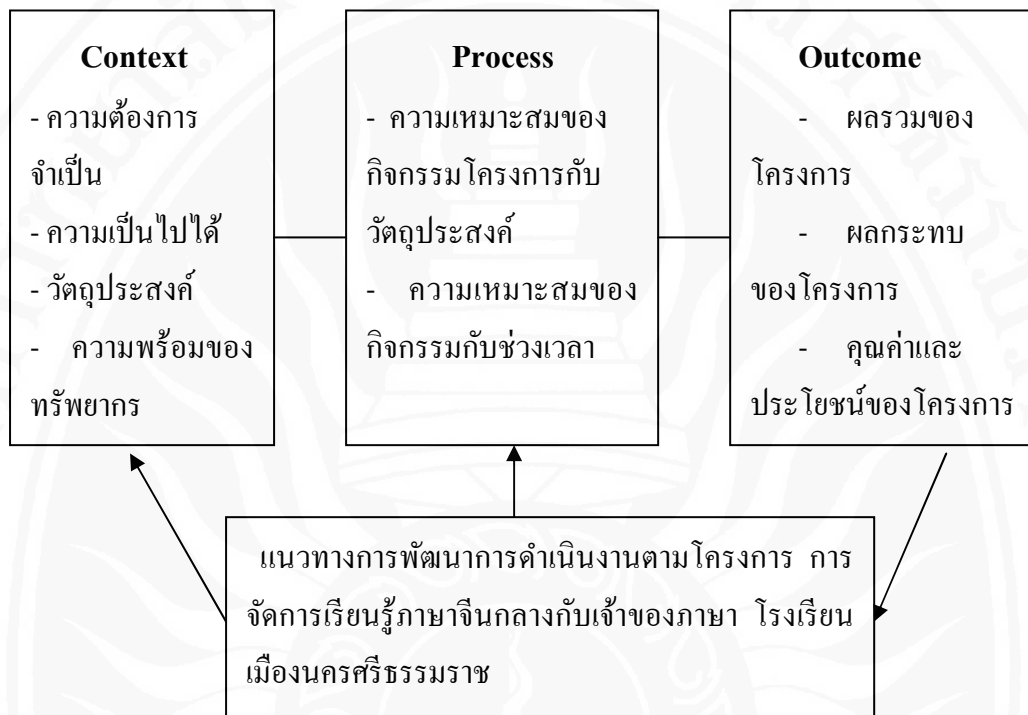
1. เพื่อประเมินโครงการ การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษา โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการ การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษาโรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

กรอบแนวคิดในการประเมิน

การวิจัยเพื่อประเมินโครงการการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษา โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราชในครั้งนี้ ผู้ประเมินอาศัยกรอบแนวคิดในการประเมิน “CPO” (CPO’s Evaluation Model) ของรองศาสตราจารย์ เขาวดี รงชัยกุล วิบูลย์ศรี ลักษณะการประเมินตามรูปแบบการประเมินดังกล่าว มีดังนี้

1. กระบวนการประเมินตามรูปแบบ COP ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ
 - 1.1 การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม (Context) เป็นการประเมินในด้านความต้องการจำเป็นของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ และความพร้อมของทรัพยากร
 - 1.2 การประเมินด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (Process) เป็นการประเมินเกี่ยวกับกิจกรรมของโครงการ และช่วงเวลาที่ดำเนินการ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องของกิจกรรมและเวลา
 - 1.3 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Outcome) เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลรวมของโครงการ ผลกระทบ คุณค่าและประโยชน์ของโครงการ
2. แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการ การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษาโรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย 2 ด้านคือ
 - 2.1 ด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม
 - 2.2 ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการ

โดยมีแผนภูมิของรูปแบบการประเมินดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย
ที่มา: ผู้วิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการ การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษา โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการของ โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช จำนวน 7 คน เป็นผู้ประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม กระบวนการและผลผลิตของโครงการ

1.2 กลุ่มนักเรียนในโครงการ จำนวน 129 คน เป็นผู้ประเมินกระบวนการและผลผลิตของโครงการ

1.3 กลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนในโครงการ จำนวน 129 คน เป็นผู้ประเมินผลผลิตของโครงการ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

โครงการการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษา โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช โดยมีการแบ่งองค์ประกอบของการประเมินตามรูปแบบการประเมินแบบ “CPO” ออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะแวดล้อมของโครงการ (Context) โดยประเมินด้านต่อไปนี้

2.1.1 ความต้องการความจำเป็นของโครงการ

2.1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ

2.1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ

2.1.4 ความพร้อมและทรัพยากรของโครงการ

2.2 การประเมินด้านกระบวนการปฏิบัติตามโครงการ (Process) โดยประเมินในประเด็นต่อไปนี้

2.2.1 ประเมินกิจกรรมของโครงการ

2.2.2 ประเมินช่วงเวลาการดำเนินงานตามโครงการ

2.2.3 ประเมินความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลาการดำเนินงานตามกิจกรรม

2.3 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Outcome) โดยประเมินในประเด็นต่อไปนี้

2.3.1 ประเมินผลรวมของโครงการ

2.3.2 ประเมินผลกระทบของโครงการ

2.3.3 ประเมินคุณค่าและประโยชน์ของโครงการ

2.4 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการ การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษา โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินโครงการ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดทำและการดำเนินงานตามโครงการที่มุ่งประเมิน เพื่อต้องการทราบถึงความเหมาะสม ผลที่เกิดขึ้นและปัญหาจากการดำเนินโครงการ

2. โครงการการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษา โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล การวิเคราะห์ การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการและด้านผลผลิตของโครงการ

3. การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของโครงการ ความสอดคล้องของโครงการกับปัญหาและความต้องการ องค์ประกอบของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ และความพร้อมและทรัพยากรของโครงการ

4. การประเมินด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการ หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านกิจกรรมของโครงการช่วงเวลาการดำเนินงานตามโครงการและความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลาการดำเนินงาน

5. การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ผลรวมของโครงการ ผลกระทบของโครงการ คุณค่าและประโยชน์ของโครงการ

6. แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางกับเจ้าของภาษา โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช หมายถึง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการดำเนินงานตามโครงการและการพัฒนาโครงการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลและสารสนเทศ สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารในการวางแผนและพัฒนาโครงการการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลางให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. เป็นข้อมูลและสารสนเทศสำหรับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง ในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

3. เป็นข้อมูลและสารสนเทศ สำหรับผู้ปกครองของนักเรียนในโครงการ ได้ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้

4. ทำให้นักเรียนในโครงการ มีความรู้ ทักษะ และเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

5. ทำให้มีแนวทางในการประเมินและพัฒนาโครงการ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโครงการอื่นๆ ได้

6. เป็นแนวทางและประโยชน์สำหรับโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา ในการติดตามการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง